

រឿង ចៅកាំបិតបន្ទោះ

កាលដើមឡើយ មានបុរសពីរនាក់ ជាបងប្អូននឹងគ្នា ម្តាយឪពុកស្លាប់អស់ទៅនៅតែពីរនាក់បងប្អូន ក៏បបួលគ្នាទៅនៅ រត្ត រៀនអក្សរ ធម៌អាថ៌ សាស្ត្រាបាលីនឹងលោកសង្ឃរាជ លោកក៏មេត្តាករុណាប្រៀនប្រដៅឲ្យរៀនសូត្រ ។ ក្មេងទាំងពីរ នាក់ព្យាយាមណាស់ រកក្មេងណាស្មើគ្មាន ដល់រៀនចេះចប់ លោកគ្រូបំបួសនេន ។ នេនទាំងពីរពុំខ្ជិលសោះ ខំរៀនសូត្រ និងបម្រើគ្រូពុំឲ្យគ្រូអាក់អន់ព្រះទ័យឡើយ ។ នេនទាំងពីរបួសបាន ៥ វស្សា នឹកចង់សឹក ក៏ចូលទៅវន្ទាលាគ្រូសឹក ។ គ្រូ ក៏ព្រមឲ្យសឹក ៗរួចលោកគ្រូផ្តាំបុរសបង ឲ្យទៅនៅរកស៊ីស្រុកចិន នឹងបានជាចៅស្នំក្នុងស្រុកចិន ។ ឯបុរសប្អូន គ្រូពុំ បានផ្តាំអ្វីឡើយក្តីគ្រូមើលឲ្យឃើញថា បុរសប្អូននឹងបានសោយរាជ្យជាសម្តេចនគរពីរ ទើបលោកគ្រូផ្តាំថា «ចៅឯង ទៅរកស៊ីបើឆ្ងាយណាស់កុំដេក យកប្រពន្ធគ្រូរមើលម្តាយក្មេក ចូលដំណេកកុំនិយាយនឹងប្រពន្ធ បើឯងរក្សាពាក្យទាំង ៣ម៉ាត់នេះបាន ស្មើបាននគរពីរ អញគ្មានអ្វីឲ្យឯងទេ» ។ បុរសទាំងពីរនាក់បងប្អូន ក៏លាគ្រូដើរទៅ ។

បុរសបងទៅរកស៊ីស្រុកចិនតាមពាក្យគ្រូផ្តាំ ក៏បានជាចៅស្នំដំរើម ។ បុរសប្អូនមិនដឹងរកស៊ីអ្វី ទៅនៅនឹងបងប្អូនញាតិ សន្តាន គេក៏អាណិតដណ្តឹងប្រពន្ធរៀបការធ្វើផ្ទះឲ្យនៅ ។ បុរសនោះភ្លេចពាក្យគ្រូផ្តាំ ក៏នៅរកស៊ីនឹងប្រពន្ធ ជួនមានស៊ី ជួនអត់ បានព្រឹកអត់ល្ងាច បានល្ងាចអត់ព្រឹក សំពត់ស្លៀកក៏គ្មាន មានតែខោកញាស់ពាក់កណ្តាលភ្លោមួយ ដាច់លេច មុខលេចក្រោយ ។ បុរសនោះតែងដើរទៅកំពង់ទឹក ក្រែងមានគេមកពីស្រុកចិន នឹងបានសួរដំណឹងពីបងខ្លួន ។

ថ្ងៃ១មានសំពៅមួយមកពីស្រុកចិន បុរសនោះក៏ចុះទៅសួរគេថា «អ្នកនាយសំពៅអើយ! អ្នកដែលបានប្រទះខ្មែរម្នាក់ដែរ ឬទេ ? គាត់ទៅនៅរកស៊ីស្រុកចិន ៥ឆ្នាំហើយ» ។ នាយសំពៅប្រាប់ថា «ឃើញខ្មែរម្នាក់ដែរ ឥឡូវគេបានជាចៅស្នំមាន ងារធំក្នុងស្រុកចិន គ្មានអ្នកណាមានស្មើទេ?» ។ បុរសសួរទៅនាយសំពៅទៀតថា «អ្នកនាយសំពៅអញ្ជើញទៅវិញថ្ងៃ ណា?» នាយសំពៅថា «៣ថ្ងៃទៀតខ្ញុំវិលទៅវិញហើយ» ។ បុរសនិយាយនឹងនាយសំពៅថា «អ្នកនាយសំពៅ បើអ្នក អញ្ជើញទៅវិញ សូមអ្នកអាណិតឲ្យខ្ញុំសូមដោយសារទៅផង»។ នាយសំពៅព្រមឲ្យទៅ។ បុរសនោះ ក៏លានាយសំពៅ មកផ្ទះវិញ ។ ទៅដល់ផ្ទះ បុរសនិយាយនឹងប្រពន្ធថា «នាងអើយ! យើងសព្វថ្ងៃនេះ ក្រលំបាកណាស់ ឥឡូវនេះឮ ដំណឹងថាបងអ្នក ដែលទៅនៅស្រុកចិនគេមាន គេបានជាចៅស្នំក្នុងស្រុកចិនឥឡូវបងចង់ទៅសួរ ក្រែងបងឃើញ ឯងក្រ គេអាណិតឲ្យប្រាក់កាសចាយ សំពត់អាវស្លៀកពាក់ខ្លះ» ។ ប្រពន្ធព្រួយថាដូច្នោះ សួរថា «ចុះអ្នកទៅជាមួយអ្នក ណា?» ។ បុរសជាប្តីប្រាប់ថា បងសុំដោយសារសំពៅគេ គេព្រមឲ្យទៅ៣ថ្ងៃទៀត គេចេញសំពៅហើយ» ។ ប្រពន្ធថា « បើអ្នកទៅក៏ទៅចុះ» ។ លុះដល់៣ថ្ងៃ បុរសក៏ចុះទៅ ។ នាយសំពៅឃើញបុរសនោះទៅ ក៏គេហៅចុះសំពៅចេញទៅ ។ កាលបើសំពៅរៀងទៅ បុរសនោះមើលថែទាំ ជួយរក្សារបស់ទ្រព្យនាយសំពៅដូចរបស់ខ្លួន ។ នាយសំពៅឃើញបុរស នោះមានគំនិតមារយាទល្អ ក៏ស្រឡាញ់រាប់អានអាណិត ឲ្យបាយទឹកស៊ីតែសព្វថ្ងៃរៀងទៅ ។ ឯប្រពន្ធបុរសនោះ កាល ក្រោយបុរសជាប្តីទៅស្រុកចិន ក៏ល្ងាចមានសហាយយកមកដេកយប់ ថ្ងៃឲ្យទៅវិញ ។ និយាយពីបុរសដែលទៅជាមួយ នឹងនាយសំពៅ លុះដល់ស្រុកចិន ក៏សួរនាយសំពៅថា «វិលទៅស្រុកខ្មែរវិញថ្ងៃណា ប្រាប់ខ្ញុំផង» ។ នាយសំពៅប្រាប់ ថា «៣ថ្ងៃទៀតនឹងចេញទៅ»។ បុរសឮដូច្នោះក៏ទៅសួររកបង ទៅដល់មាត់ទ្វារផ្ទះបង ឃើញមនុស្សចាំទ្វារសួរគេថា «

នេះហើយឬ ផ្ទះលោកចៅស្មៅខ្មែរ ?» ។ អ្នកចាំទ្វារប្រាប់ថា «នេះហើយផ្ទះលោកចៅស្មៅ» ។ អ្នកចាំទ្វារសួរបុរសវិញថា « អ្នកឯងមកពីណាមកសួររកផ្ទះចៅស្មៅ?» ។ បុរសប្រាប់ថា «ខ្ញុំមកពីស្រុកខ្មែរលោកចៅស្មៅនេះ ជាបងខ្ញុំបង្កើត» ។ មនុស្ស ចាំទ្វារមើលទៅបុរសនោះ រូបអាក្រក់ ស្លៀកខោពាក់កណ្តាលភ្លៅ សំពត់គ្មានដណ្តប់ លេចមុខចេញក្រោយ មិនសមបួន លោកចៅស្មៅខ្លួនសោះ។ អ្នកចាំទ្វារមិនស្ងៀម ទៅប្រាប់លោកចៅស្មៅមិននៅ ទៅគាល់ស្តេច ក៏ជម្រាបប្រពន្ធថា «អ្នក ចៅហ្វាយស្រី! មានមនុស្សម្នាក់មកពីស្រុកខ្មែរ រូបអាក្រក់ស្លៀកខោពាក់កណ្តាលភ្លៅ គន់ទៅខោដាច់ដាចលេចមុខ លេចក្រោយ ហើយប្រាប់ខ្ញុំថា «ត្រូវជាបងប្អូនលោកចៅហ្វាយប្រុសបង្កើតឥឡូវខ្ញុំបានឲ្យចាំនៅមាត់ទ្វារ» ។ នាងជា ប្រពន្ធចៅស្មៅនោះ នឹកខឹងថា «អាមនុស្សកម្មត់ទុក្ខនេះមកពីណា ក៏ហ៊ានមកបង្ហាច់កេរ្តិ៍ថា ប្តីអញជាបងបង្កើត» ក៏ ប្រើមនុស្សឲ្យទៅចាប់បុរសនោះ ដាក់ច្រវាក់ទុកនៅរោងសេះថា «ចាំប្តីមកនឹងឲ្យយកទៅសម្លាប់» ។ បុរសនោះ លុះគេ យកទៅដាក់ច្រវាក់ក៏នឹកថា «ឱអញអើយ! សង្វាតមកពីស្រុកខ្មែរ ដល់ស្រុកចិនព្រោះតែបង ឥឡូវគេមាន គេពុំគិត អាណិតឈាម ដែលកើតមកពោះជាមួយគ្នាសោះ គេឆ្អឹងមាន គេហ៊ានចាប់ឯងមកដាក់ច្រវាក់នឹងសម្លាប់ផង «ឱអញ អើយបើទៅស្រុកខ្មែរវិញ រកស៊ីតាមខ្លួនក្រគ្មាននរណាហ៊ានធ្វើបានទេ» ។ បុរសនោះពុំដឹងជាបងទៅគាល់ស្តេច ។ លុះ ចៅស្មៅជាបងវិលមកដល់ផ្ទះ ប្រពន្ធប្រាប់ថា «មានបុរសកម្មត់ម្នាក់មកពីស្រុកខ្មែរនិយាយថា លោកជាបងបង្កើត តែខ្លួន នោះអាក្រក់ ស្លៀកខោពាក់កណ្តាលភ្លៅដាច់ដាចលេចមុខលេចក្រោយ ឥឡូវខ្ញុំឲ្យដាក់ច្រវាក់ទុកនៅរោងសេះ ចាំលោក អញញឹមមក ឲ្យនាំទៅសម្លាប់» ។ ចៅស្មៅជាបងឮហើយថា «ទៅយកវាមកមើល ក្រែងប្អូនបង្កើតមែន» ហើយចៅស្មៅឲ្យ ដោះច្រវាក់បុរសនោះ ។ លុះបុរសនោះមកដល់ស្គាល់ជាប្អូនបង្កើតមែន ក៏រៀបបាយឲ្យស៊ី មើលទៅប្អូនឃើញស្លៀកខោ ពាក់កណ្តាលភ្លៅចៅស្មៅក៏ឲ្យខោមួយស្លៀក ហើយសួរប្អូនថា «ប្អូននៅឯនាយ មិនដឹងរកស៊ីអ្វីទេ ក្រណាស់ ហើយមាន ប្រពន្ធផងបានអីស៊ី» ។ បងប្អូននិយាយក៏នឹកអាណិតប្អូន មិនចេញស្តី ហើយសួរថា «ប្អូនមកជាមួយអ្នកណា?» ។ បុរសប្អូនជម្រាបថា «ខ្ញុំមិននឹងនាយសំពៅ គេឲ្យដោយសារមក» ។ ចៅស្មៅបងថា «ចុះគេទៅវិញថ្ងៃណា» ។ បុរសប្អូន ប្រាប់បងថា «៣ថ្ងៃទៀត គេចេញសំពៅទៅវិញ» ។ ចៅស្មៅបងដឹងដូច្នោះ ក៏ស្ងៀមទៅឲ្យលើកបាយមក ហៅបុរសជាប្អូន ស៊ីជាមួយគ្នា លុះស៊ីរួចប្រាប់ប្អូនថា «ប្អូននៅដេកផ្ទះនេះចុះ បងទៅលេងផ្ទះចិនសែ» ។ ចៅស្មៅទៅផ្ទះចិនសែ ចិនសែ ឃើញក៏រៀបកៅអី ថ្នាំចិនខ្សែទឹកតែទទួល ហើយចៅស្មៅនិយាយនឹងចិនសែថា «អ្នកចិនសែខ្ញុំមករកមើលឲ្យប្អូនខ្ញុំបន្តិច វាចេះតែក្រីក្រអីចឹងទៅ ឬវានឹងគ្រាន់បើនឹងឡើងដែរ?» ។ ចិនសែទាញស្បៀងភោកមើលសព្វៗ ទៅទាយថា «ប្អូនលោក មិនជាអ្នកក្រហូតទេ ៧ឆ្នាំទៀត នឹងបានសោយរាជ្យជាស្តេចនគរពីរ លោកនឹងបានជាធំក្នុងរាជការដោយសារប្អូន ប៉ុន្តែ ឥឡូវនេះលំបាកណាស់ ដល់វិលទៅស្រុកវិញពាក់កណ្តាលផ្លូវ និងបានទ្រព្យតម្លៃនគរពីរជាសម្រាប់ខ្លួន តែថាឃ្លាតទៅ វិញ ដល់កំណត់បានសោយរាជ្យ នឹងបានទ្រព្យនោះមកជាសម្រាប់បុណ្យវិញទាំងអស់»។ ចៅស្មៅបានដឹងដំណឹងប្អូន ដូច្នោះ ក៏លាចិនសែទៅផ្ទះវិញ ។ ដល់៣ថ្ងៃ នាយសំពៅគេផ្ទុកសំពៅ រៀបនឹងចេញទៅថ្ងៃនោះ ចៅស្មៅជាបងយកជាឱប មក ហែកមួយត្បូង ហុចទៅឲ្យបុរសជាប្អូន ។ បុរសជាប្អូន ក៏ទទួលយកជាឱបមួយត្បូងលាបងចុះទៅ ដើរណែនាំគិត បណ្តើរ នឹកតូចចិត្តស្ទើរមិនចង់កាន់ជាឱបនោះសោះ ចេះតែនឹកតូចចិត្តថា «ឱ! បងប្អូននឹងគ្នា តាំងពីឪពុកម្តាយស្លាប់ ចោលទៅ នៅកំព្រាតែបងប្អូនពីរនាក់ កាលវេលាក្រ ចេះស្រឡាញ់រាប់អានគ្នា ដល់វេលាមានទាត់គ្នាចោល ឆ្អឹងមាន ស្ទើរមិនរាប់គ្នា មាសប្រាក់ ដាក់ឃ្នាំងគរគាក មិនហ៊ានយកឲ្យគ្នាមួយស្លឹង យកតែខ្មោចជាឱបឲ្យគ្នាមួយត្បូង» ។ លុះ បុរសនោះដើរទៅដល់កំពង់ ក៏ឡើងលើសំពៅ នាយសំពៅ ឲ្យកូនឈ្នួលស្រាវយុត្តាសាក្តោងបើកទៅ ហើយនាយសំពៅ សួរបុរសនោះថា «ប្អូនទៅឯលោកចៅស្មៅ តើលោកឲ្យអ្វីខ្លះ?» ។ បុរសប្រាប់នាយសំពៅថា «គ្មានឲ្យអ្វីទេឲ្យតែជាឱប មួយត្បូងនិងខោមួយ» ។ នាយសំពៅបានដឹងហើយក៏នៅស្ងៀម ។ លុះបើកសំពៅទៅដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ យប់ដឹង តែនឹងទៅពុំរួច ក៏ឲ្យបោះយុត្តាដេក ។ ហេតុតែបុណ្យដល់បុរសក៏នឹងឃើញពាក្យដែលត្រូវថា «នឿយណាស់កុំដេក ឥឡូវ

អស់អ្នកសំពៅនេះដេកអស់ ដូច្នោះអញកុំឲ្យដេក» ក៏អង្គុយនៅក្បែរដងក្ដោង ពុំហ៊ានដេក ។ លុះដល់អធ្រាត្រ មានយក្ខ
១ ហោះមកឃើញសំពៅ វាចុះមកប៉ងនឹងស៊ីមនុស្ស ហើយវាលោកមើលទៅក្នុងសំពៅ ធ្លាក់ពុកមាត់ទៅលើបុរសនោះ
ៗ ក៏ស្ទុះទៅស្រវាចាប់ជាប់ហើយស្រែកថា «អាឯង ស្លាប់នឹងដៃអញឥឡូវនេះហើយ» ។ យក្ខពួបុរសថាដូច្នោះ ភិតភ័យ
ណាស់ តែស្ទុះទៅមិនរួច ដ្បិតបុរសនោះចាប់ពុកមាត់ជាប់ យក្ខភ័យក្រែងស្លាប់ ក៏និយាយនឹងបុរសនោះថា «អ្នកបុរស
អើយ! បើអ្នកអាណិតលែងខ្ញុំៗនឹងតបគុណអ្នក ជាខ្សែចងដៃ ដំបងវាយឯង ឆ្នាំងឆ្អិនឯង ។ ខ្សែនិងដំបងនេះ បើមាន
បច្ចាមិត្តពីណាមកប្រមាថ ឲ្យតែខ្សែទៅចងដំបងទៅវាយ បច្ចាមិត្តនោះ នឹងស្លាប់វិនាសអន្តរាយអស់ ។ ឯឆ្នាំងនេះ បើ
ឃ្មានអាហារចំណី ហើយនិងចង់បរិភោគអាហារចំណីអ្វី ប្រាប់ឆ្នាំងថា «ឆ្អិនឡើងអញស៊ី» ក៏ឆ្អិនឯងឡើងបានបរិភោគ
មិនបាច់ដាំឡើយ» ។ បុរសឮដូច្នោះក៏ថា «បើដូច្នោះយក្ខឯង ឲ្យមកអញសិន សឹមអញលែង» ។ យក្ខក៏ហុចប្រដាប់
ទាំងនោះមកបុរស បុរសនោះទទួលយក ហើយលែងយក្ខនោះទៅ យក្ខក៏ហោះទៅលំនៅវារីញ ។ លុះព្រឹកឡើង បុរស
និយាយប្រាប់នាយសំពៅថា «អ្នកនាយសំពៅ! យប់មិញមានយក្ខមួយមកគិតនឹងស៊ីយើងរាល់គ្នា កុំតែបានខ្ញុំ កុំអីយក្ខ
វាស៊ីអស់ទៅហើយ បើអ្នកនាយសំពៅមិនជឿខ្ញុំ សូមមើលសំណុំយក្ខដែលវាលូកខ្ញុំនេះ មានខ្សែចងឯង ដំបងវាយឯង
ឆ្នាំងឆ្អិនឯងផង» ។ នាយសំពៅឮដូច្នោះ សួរថា «នៅឯណាប្អូន? យកមកឲ្យបងមើលផង!» ។ បុរសនោះ ហេតុតែជា
មនុស្សត្រង់ ក៏យករបស់ទាំងនោះមកបង្ហាញនាយសំពៅ ។ នាយសំពៅឃើញរបស់ទាំងនោះ នឹកថា «របស់ទាំងនេះ
មានតម្លៃ ឥតស្ដេចនាហ្មឺនណាមានឡើយ បុរសនេះមានសំណាងខ្ពស់អីម៉្លេះ បានទ្រព្យយ៉ាងនេះ » ។ នាយសំពៅ នឹក
ទៀតថា «បុរសនេះល្ងង់នោតណាស់, អញគិតបញ្ឆោតថាទុករក្សាឲ្យ បើសំពៅទៅដល់គោកត្រង់ណាអញនឹងបញ្ឆោត
ឲ្យវាឡើង ហើយអញបើកសំពៅទៅចោល អញនឹងយកទ្រព្យទាំងអស់នេះ» ។ នាយសំពៅគិតដូច្នោះហើយ និយាយ
ថា «សូមប្អូនឲ្យទ្រព្យរបស់ទាំងនេះ មកបងរក្សាទុក ត្បិតប្អូនឯងគ្មានហិបដាក់» ។ បុរសគិតស្មានថា «នាយសំពៅ គេ
យកមករក្សាទុកឲ្យតាមត្រង់» មិនដឹងជាគេទុច្ចរិតនឹងខ្លួនឡើយ ទើបយករបស់ប្រគល់ទៅនាយសំពៅទាំងអស់ ។
នាយសំពៅ ក៏បើកសំពៅទៅដល់ចុងកោះមួយ ដែលមានដើមល្វាមួយដើមដុះក្នុងទឹក នាយសំពៅឲ្យចាប់ដើមល្វានេះ
ឈប់ ហើយនិយាយនឹងបុរសថា «បងចង់ប្រើប្អូនឲ្យឡើងបេះផ្លែល្វាស៊ី» ។ បុរសឮនាយសំពៅប្រើ ក៏ឡើងដើមល្វាបេះ
ផ្លែ មិនដឹងជាគេនឹងចេញសំពៅទៅចោលសោះ ហើយនាយសំពៅចង្អុលថា «ហ៎! ប្អូនឡើងទៅមែកលើ ប្អូនបោះអា
ចង្កោមធំនោះឲ្យបង!» ។ បុរសក៏ឡើងទៅលើមែកលើ ។ នាយសំពៅឲ្យកូនឈ្នួលច្រានសំពៅ បើកចោលបុរសនោះទៅ
។ បុរសស្រែកហៅគេឲ្យមកយក គេក៏ពុំមក ។ បុរសគិតថា «ឱអញអើយ! គេបញ្ឆោតឲ្យឡើងដើមល្វា គេចេញសំពៅ
ទៅចោល, គេគិតយករបស់ឯង ខ្លួនឯងគេចោលឲ្យស្លាប់ម្នាក់ឯងកណ្តាលសមុទ្រ បើនឹងស្លាប់និងរស ឲ្យតែឆ្នាំងឆ្អិន
ឯងនៅទៅវា គ្រាន់នឹងឲ្យចម្អិនបាយចំណីស៊ី ទម្រាំមានសំពៅគេមក នឹងសុំដោយសារគេទៅ ឥឡូវបាយក៏អត់សំពត់
ដណ្តប់ក៏គ្មាន សមនឹងស្លាប់ពុំលែង ។ បុរសនោះ នឹកអាណិតអាត្មា ក៏យំសោក ។ លុះយប់មានជ្រូកមួយតែងមកស៊ីផ្លែ
ល្វាទុំ ជ្រូកនោះមានកែវពាំដើរលើទឹកបាន លុះអធ្រាត្រស្ងាត់ ជ្រូកនោះពាំកែវដើរលើទឹកមកនឹងរើសផ្លែល្វាស៊ី ។ បុរស
ឃើញជ្រូកដាក់កែវនៅគល់ល្វា ក៏បេះផ្លែល្វាចោលទៅឆ្ងាយ ឲ្យជ្រូកតាមទៅស៊ី ខ្លួននឹងឆក់យកកែវជ្រូកនោះ ។ ហេតុតែ
កុសលនោះត្រូវមានបុណ្យ ជ្រូកនោះក៏ទៅស៊ីឆ្ងាយពីកែវ ។ បុរស ក៏សម្រេចចុះមកឆក់កែវជ្រូកបាន រត់ចេញទៅខំដើរទៅ
ទាំងយប់ ។ លុះព្រឹក ក៏បានទៅទាន់សំពៅ ក៏ស្រែកហៅថា «អី!អ្នកនាយសំពៅ ចាំខ្ញុំផង!» ។ នាយសំពៅឮមាត់ បែរ
មើលទៅឃើញស្គាល់ថាបុរស ក៏ឲ្យម្នាក់ឈប់ចាំ ។ បុរសទៅដល់ឡើងលើសំពៅ និយាយថា «ឱ! អ្នកបងនាយ
សំពៅ មិនគួរគិតអាក្រក់ មកចោលខ្ញុំ ឲ្យស្លាប់កណ្តាលសមុទ្រសោះ, កុំតែកុសលខ្ញុំមាន កុំអីស្លាប់បងអសារតែម្នាក់
ឯង» ។ នាយសំពៅឆ្លើយដោះថា «ឱប្អូនអើយ! បងស្មានថាប្អូនចុះមកខាងក្បាលសំពៅហើយ បងមិនមានគិតចង់
ចោលប្អូនទេ» ហើយនាយសំពៅថា «អើ! ប្អូនបានអីក៏ដើរលើទឹកបាន? » ។ បុរសថា «ខ្ញុំមានកែវជ្រូក បានជាខ្ញុំដើរលើ

ទឹកបាន» ។ នាយសំពៅ ហេតុតែមានចិត្តអកតញ្ញក៏ថា «ប្អូនឲ្យបងទុកឲ្យ» ។ បុរសគិតឃើញថា « នាយសំពៅនេះ វា
គិតបញ្ឆោតអញទៀតហើយ» ក៏និយាយថា «សូមអ្នកនាយសំពៅយករបស់ទាំងនោះមកឲ្យខ្ញុំសិន ខ្ញុំប្រមូលឲ្យមូល
សឹមជូនទៅអ្នកវិញ ត្បិតរបស់នេះមានប្រយោជន៍អីដល់ខ្ញុំ គង់តែខ្ញុំជូនអ្នកទាំងអស់ទេ!» ។ នាយសំពៅឮដូច្នោះនឹកថា
«បុរសនេះវាជាអ្នកល្ងង់ គង់តែបានមកដៃអញវិញទាំងអស់ទេ» ក៏យកខ្សែចង ដំបងវាយឯង ឆ្នាំងឆ្អិនឯង និងជាឱប
មួយត្បូង ព្រមទាំងខោមកឲ្យបុរសៗទទួល រៀបរយចូលសព្វគ្រប់ ក៏សំពះលានាយសំពៅ ចុះដើរលើទឹកទៅ ។ នាយ
សំពៅនឹកស្តាយក្រោយ មិនចេញស្តីមួយម៉ាត់ ។ បុរសខំដើរដោយអំណាចកែវ ផ្លូវដើរ ៧ យប់ បុរសដើរតែមួយថ្ងៃ ទាល់
ព្រលប់ដល់ផ្ទះ ។ លុះបុរសទៅដល់ផ្ទះ ក៏ស្រែកហៅប្រពន្ធថា «នាងអើយនាង! បើកទ្វារឲ្យបងទៅផង បងមកដល់
ហើយ!» ។ ឯប្រពន្ធ ជាស្រីអាក្រក់ ក្បត់ចិត្តប្តី កំពុងតែដេកឱបសហាយ ឮមាត់ប្តីហៅ ធ្វើជាថា «អ្នកណាហៅអី? ប្តីអញ
មិននៅទេ កុំមកហៅអញ!» ។ បុរសឮប្រពន្ធថាដូច្នោះ នឹកថាប្រពន្ធចិត្តត្រង់នឹងខ្លួន ក៏ឆ្លើយថា «បងមកហើយនាង!» ។
ប្រពន្ធថា «យី!អ្នកទេឬ? ខ្ញុំគិតថាមនុស្សផ្តេសផ្តាសវាហៅខ្ញុំ» ហើយមេនោះថា «អ្នកចាំខ្ញុំអុជចន្ទៈសិន!» តែវាបណ្តោះ
សហាយវាសោះ ។ បុរស ក៏ដឹកដីក្រោមជណ្តើរ កប់កែវនិងខ្សែចងដំបងវាយឯងឆ្នាំងឆ្អិនឯងរួច លប់ដីទៅ ។ មេនោះ
បណ្តោះសហាយវារួច វាអុជចន្ទៈមកទទួលប្តីឡើងទៅលើផ្ទះ រៀបបាយទឹកឲ្យប្តីស៊ីរួច វានាំប្តីចូលដេក ពេលដេក វា
និយាយថា «អ្នកទៅស្រុកចិន បានអីមកផ្ញើខ្ញុំខ្លះ?» ។ បុរសជាប្តីប្រាប់ប្រពន្ធថា «បងគ្មានបានអីទេ បងគេឲ្យខាមួយ
ជាឱបមួយត្បូង» ។ មេនោះ ធ្វើជាស្រែកយំថា «មិនមែនទេ! អ្នកកុហកខ្ញុំ មិនដែលអ្នកណាទៅដល់បងហើយ គេមានក៏
នឹងឲ្យជាឱបមួយត្បូង ខាមួយដូច្នោះទេ» ។ បុរសនឹកពាក្យគ្រូផ្តាំថា «ចូលដំណេកកុំនិយាយនឹងប្រពន្ធ» បុរសនោះក៏ថា
«ណ្ហើយនាង ចាំព្រឹកសឹមបងប្រាប់» ។ ឯសហាយមេនោះ វាលបស្តាប់ក្រោមផ្ទះ ។ មេនោះ សួរប្តីទៀត ។ បុរសស្មាន
ថា ប្រពន្ធចិត្តត្រង់នឹងខ្លួន អាណិតប្រពន្ធ នឹងចង់ប្រាប់តែក្រែងខុសនឹងបណ្តាំគ្រូ ក៏រាវកក្កដ់ចិត្ត ។ ដល់មេនោះចេះតែ
ទទួចសួរ បុរសក៏ភ្លេច ដោយយល់ឃើញថា យប់នេះស្ងាត់ និងដោយមិនដឹងជាសហាយប្រពន្ធនោះនៅក្រោមផ្ទះ ក៏
ប្រាប់ប្រពន្ធថា «បងកប់កែវជ្រូក១ ខ្សែចងឯង១ ដំបងវាយឯង១ ឆ្នាំងឆ្អិនឯង១ នៅក្រោមជណ្តើរមុខផ្ទះ» ។ សហាយឮ
ក៏មកគាស់យកអស់ ។ បុរសនិងប្រពន្ធ ក៏ដេកលក់ទៅ ។ លុះព្រឹកឡើង បុរសនោះទៅរករបស់បាត់អស់ឃើញតែស្នាម
។ បុរសនោះមិនចេញស្តី ដោយដឹងច្បាស់ថា «ប្រពន្ធមានសហាយ» ក៏ធ្វើឃ្នាងដាក់ជណ្តើរយកខ្សែចងអូសទៅប្តឹងចៅ
ក្រម ។ ចៅក្រមទទួលជម្រះ វាយជណ្តើរពិចារណាសួរថា «ជណ្តើរឯងទទួលបញ្ជីបុរសនេះ ម្តេចឯងឲ្យមនុស្សលួច
របស់គេអស់?» ។ ចៅក្រម ហេតុតែជាអ្នកឥតប្រាជ្ញា មិនយល់ការរាក់ជ្រៅអាថ៌កំបាំង ក៏បបួលគ្នាសើចនឹងបុរស ស្តីឲ្យ
បុរសថានាំបង្កើតក្តីថា «បុរសឯងឆ្លុត គ្មានជីដូនជីតានរណាគេក៏នឹងជណ្តើរ ដូចនៅឯងទេ ចៅឯងទៅរកនរណាគេជម្រះ
ឲ្យចុះ» ។ បុរសក៏ចងជណ្តើរអូសចូលទៅក្នុងព្រះរាជវាំង ។ ពេលនោះ ជួនជាស្តេចទ្រង់ចេញប្រថាប់នៅចុងព្រះរាជរោង
ទ្រង់បានទតឃើញ ។ ស្តេចទ្រង់ឲ្យអាមាត្យរត់ទៅហៅបុរសនោះមក ហើយទ្រង់មានព្រះបន្ទូលសួរបុរសថា «ដំណើរដូច
ម្តេច បានជាអ្នកដាក់ឃ្នាងជណ្តើរ ហើយចងអូសដូច្នោះ! តើមកពីហេតុអ្វី?» ។ បុរសនោះក្រាបបង្គំទូលថា «សូមទ្រង់
ព្រះមេត្តាប្រោស! កាលដើមឡើយ ទូលព្រះបង្គំ បានយករបស់ទៅដឹកកប់ក្រោមជណ្តើរនេះ ផ្ញើនឹងជណ្តើរឲ្យជណ្តើររក្សា
ឲ្យ ជណ្តើរនេះ ឲ្យមនុស្សលួចយកអស់ បានជាទូលព្រះបង្គំពុំសុខចិត្តនឹងជណ្តើរនេះ» ។ ស្តេចមានព្រះបន្ទូលសួរបុរស
ថា «របស់អ្វីខ្លះ?» ។ បុរសក្រាបទូលថា «ខ្សែចងឯង ឆ្នាំងឆ្អិនឯង និងកែវដើរលើទឹកបាន» ។ ស្តេចទ្រង់ជ្រាប ទ្រង់ឲ្យ
បុរសយកជណ្តើរនោះមកថ្វាយព្រះអង្គ ។ ទ្រង់ឲ្យអាមាត្យយកទុក ហើយទ្រង់មានបន្ទូលថា «ប្រពន្ធចៅឯងមាន
សហាយ ចៅឯងនៅនឹងយើងចុះ» រួចទ្រង់ក៏ព្រះរាជទានសំពត់អាវឲ្យបុរសនោះស្លៀកពាក់ ។ បុរសនោះ ក៏នៅគាល់
បម្រើស្តេចប្រមាណ ៣ថ្ងៃ ។ ស្តេចទ្រង់ព្រះរាជទានព្រះភូសាឲ្យបុរសនោះ ទ្រង់ផ្តាំថា «ចូរឯងយកសំពត់ដែលយើងឲ្យ
នេះ ទៅផ្ទះ បើមានគេបបួលថា ឲ្យមកមើលរបាំ ចូរឯងកុំមក ឯងឲ្យតែសំពត់នេះ ទៅប្រពន្ធឯងស្លៀកពាក់មកមើលរបាំ

ចុះ» ។ បុរសនោះ ទទួលព្រះរាជឱង្ការហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំលាវិលទៅផ្ទះវិញ ។ ឯប្រពន្ធយើញប្តីបានសំពត់ល្អធ្វើបូកជា ស្រឡាញ់ប្តីណាស់ លុះព្រឹកឡើង ស្តេចឲ្យប៉ាវគងថា «ឲ្យអស់អាណាប្រជានុរាស្ត្រទាំងអស់មើលរបាំ ត្បិតស្តេចចាត់ ចែងរបាំឲ្យអស់រាស្ត្រមើល!» ។ អស់អ្នកស្រុក ក៏បបួលគ្នាទៅមើលល្ខោនទ្រហឹងអីងកង ។ មេប្រពន្ធ វាបបួលបុរសនោះ ថា «អ្នកទៅមើលរាំនឹងគេឬទេ?» ។ បុរសថា «នាងឯងយកសំពត់នេះស្លៀកទៅមើលរាំនឹងគេចុះ បងមិនទៅទេ» ។ មេ នោះ ឮប្តីឲ្យសំពត់ល្អទៅស្លៀកមើលរាំ ក៏នឹកអរ ចង់យកទៅឲ្យសហាយវាស្លៀក ត្បិតប្តីមិនទៅមើលទេ ។ មេនោះបាន សំពត់ ក៏រលះរលាំងចុះដើរទៅស្តាត់រកសហាយ ឃើញហើយ ក៏ឲ្យសំពត់នោះ ទៅសហាយស្លៀក រួចបណ្តើរគ្នាទៅក្នុង ព្រះរាជរាំង ចូលទៅមើលល្ខោន ឈរទន្ទឹមគ្នា ។ ស្តេចទ្រង់ឲ្យទាហានក្រុមរាំងដើរល្បាតមើល បើឃើញនរណាស្លៀក សំពត់ ដែលទ្រង់ព្រះរាជទានឲ្យទៅបុរសនោះ ទ្រង់ឲ្យហៅមកទាំងប្រុសទាំងស្រី ។ អស់ពួកទាហានក្រុមរាំង ក៏ហៅអា នោះមេនោះមកថ្វាយស្តេចៗទតឃើញមិនមែនបុរស ទើបទ្រង់ឲ្យទៅហៅបុរសនោះមក ទ្រង់សួរថា «ឯណា ប្រពន្ធចៅ ឯង?» ។ បុរសក្រាបទូលថា «នាងនេះហើយជាប្រពន្ធទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ» ។ ស្តេចទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា «ចុះប្រុសនេះ ចៅឯងស្គាល់ទេ?» ។ បុរសក្រាបទូលថា «មិនស្គាល់ទេ!» ។ ស្តេចទ្រង់ឲ្យយកសំពត់កញ្ជាស់មក ឲ្យអាសហាយនោះ ផ្លាស់សំពត់ថ្មីចេញហើយទ្រង់សួរថា «សំពត់នេះ ចៅឯងបានមកពីណា?» ។ អាសហាយភិតភ័យ ក៏ក្រាបទូលថា « នាងនេះឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំស្លៀក» ។ ស្តេចត្រាស់សួរថា «ឯងលួចប្រពន្ធបុរសនេះមែនទេ?» ។ អាសហាយក្រាបទូល ថា «ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំលួចមែន» ។ ទ្រង់សួរថា «ឯងលួចរបស់ដែលបុរសនេះ គេកប់ក្រោមជណ្តើរមែនឬទេ?» ។ អាសហាយ ក្រាបទូលថា «មែន» ។ ស្តេចទ្រង់ឲ្យបណ្តើរអាសហាយនោះទៅយករបស់ទាំងនោះមក ទ្រង់សួរបុរសនោះថា «របស់នេះ ជា របស់ចៅឯងហើយឬ?» ។ បុរសក្រាបទូលថា «ហ្នឹងហើយ ណ្ហើយ! សូមទ្រង់អភ័យទោសវា ឲ្យវាយកគ្នាជាប្តីប្រពន្ធចុះ ។ ស្តេចនិងនាហ្មឺនកោតចិត្តបុរសនោះ ក៏ទ្រង់លើកលែងទោសតាមពាក្យសុំ ។ បុរសនោះ លើករបស់ទាំងអស់ថ្វាយ ស្តេច ដោយក្រាបទូលថា «ខ្សែនិងដំបងនេះ បើមាននរណាមកជាបច្ចាមិត្ត សូមទ្រង់ប្រើខ្សែឲ្យចងដំបងឲ្យវាយ បច្ចាមិត្ត នោះស្លាប់វិនាសអស់បាន ឯឆ្នាំងនេះ បើទ្រង់សព្វព្រះរាជហឫទ័យនឹងព្រះស្វាយអ្វី គ្រាន់តែទ្រង់ប្រាប់ថា «ឆ្នាំងឆ្អិន ឡើង!» ព្រះស្វាយនោះក៏ឆ្អិនដូចព្រះរាជហឫទ័យ កែវជ្រូកនេះទៀតបើសព្វព្រះរាជហឫទ័យយាងលើទឹក ក៏ទ្រង់យាង បាន» ។ ស្តេចនឹកក្នុងព្រះទ័យថា ទ្រព្យទាំងនេះជាទ្រព្យមានតម្លៃនឹងរកទ្រព្យអ្វី ឲ្យស្មើនឹងតម្លៃរបស់បុរសនោះគ្មាន ទុក ជាខ្លួនអញក្តី មហេសីក្តី បុត្រីក្តី ទាំងទ្រព្យពេញនគរក្តី ក៏ពុំស្មើនឹងរបស់បុរសនោះដែរ» ហើយត្រង់មានព្រះបន្ទូលទៅនឹង បុរសថា «អញគ្មានអ្វីនឹងតបថ្លៃទ្រព្យចៅទេ មានតែបុត្រីនិងរាជសម្បត្តិ អញលើកឲ្យជាតម្លៃទ្រព្យចៅ» ។ បុរសក្រាប ទូលថា «សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ជាមនុស្សកម្សត់ ពុំប្រាថ្នារាជសម្បត្តិនិងព្រះរាជបុត្រីល្អធូលីព្រះ បាទទេ បើទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះរាជទានតែកាំបិតបន្ទោះ១ចុះ» ។ ស្តេចទ្រង់ជ្រាបដូច្នោះ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលឲ្យ ជាងយកដែក១០ហាប ទៅសិកធ្វើកាំបិតបន្ទោះ១ ។ កាំបិតបន្ទោះនោះ យកក្តារដាក់ត្រួត លជាន់គ្រាន់តែអូសកាត់ក៏ ដាច់មិនដឹងខ្លួន ទ្រង់ឲ្យធ្វើស្រោមដាក់ហើយ ទ្រង់ព្រះរាជទានទៅបុរសនោះ ។ ដោយហេតុស្តេចព្រះរាជទានព្រះរាជ បុត្រីនិងរាជសម្បត្តិ បុរសនោះមិនយក ទៅយកកាំបិតបន្ទោះដងមួយ បានជាអ្នកស្រុកគេសន្មតហៅថា «ចៅកាំបិត បន្ទោះដងមួយ» តាមហេតុនោះ ។ ចៅកាំបិតបន្ទោះនោះដើរទៅដល់នគរមួយទៀត ក៏ទៅសុំសម្លាក់នៅផ្ទះមហាសេដ្ឋី១ ។ សេដ្ឋីនោះ មានកូនស្រី១ គ្មានកូនប្រុស កាលបើឃើញចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយមកសុំសម្លាក់ដូច្នោះ ក៏មានចិត្ត អាណិតស្រឡាញ់ ឲ្យនៅធ្វើជាកូន ។ ចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយ តាំងពីបានមហាសេដ្ឋីធ្វើឪពុកថ្ងៃណា ក៏ថែទាំរក្សាទ្រព្យ របស់ ជាសំរើខ្ញុំកំដរឲ្យធ្វើការរកស៊ី មិនឲ្យមហាសេដ្ឋីព្រួយចិត្តឡើយ ។ មហាសេដ្ឋីក៏មានចិត្តអាណិតស្រឡាញ់ចៅ កាំបិតបន្ទោះដងមួយលើសកូនបង្កើត ។ ជួនជាពេលនោះ ស្តេចទ្រង់ចង់ពិសោធរកនាហ្មឺនមានប្រាជ្ញា ចេះរក្សាទឹកដី ជួសទ្រង់បាន ទ្រង់ក៏ឲ្យរៀបទីព្រះទេនក្រាលពូកព្រៃព្រំ ដាក់ចំណីអាហារ បើមន្ត្រីណាត្រូវវេនចាំរាំង ឲ្យស៊ីដេករៀងទៅ ។

អស់នាហ្មឺន ក៏ទៅបរិភោគចំណីនោះ ហើយដេកនៅទីព្រះទ័ននោះ ។ ស្តេចទ្រង់លបចេញមកទតឃើញដេកពុំភ្ញាក់ ក៏
ទ្រង់ឲ្យដាស់ឡើងចាប់យកទៅកាប់ចោល ។ តែត្រូវនាហ្មឺនណាដេកវេន នាហ្មឺននោះស្លាប់ ។ ដល់វេនសេដ្ឋី សេដ្ឋីក៏ឲ្យ
ប្រពន្ធរៀបចំធ្វើបុណ្យខ្លួនដោយនឹកថា តែទៅដេកវេនហើយ មិនដែលនរណាអស់មួយទេ ។ អស់ប្រពន្ធកូន បងប្អូន
ញាតិសន្តាន ខ្ញុំកំដរ យំទ្រហឹងអីងកង ។ សេដ្ឋីដេកសន្លឹកសន្លែ អាហារចំណីក៏ពុំបរិភោគ ។ ចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយ
ពួកគេយំរាល់គ្នា ក៏ទៅសួរមហាសេដ្ឋីជាឪពុកថា «លោកឪពុក! ហេតុអ្វីបានជាគេយំទ្រហឹងអីងកង ហើយលោកឪពុក
សម្រាន្តសន្លឹកសន្លែ អាហារចំណីក៏មិនពិសាដូច្នោះ តើមានការណ៍អ្វី? សូមលោកឪពុកប្រាប់ខ្ញុំឲ្យបានដឹងផង!» ។ មហា
សេដ្ឋីពួចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយសួរដូច្នោះ ក៏ប្រាប់កូនថា «ឱកូនអើយ! ឪពុកបានអ្នកមកធ្វើកូនថ្ងៃណា ឪពុកគ្មាន
ទាស់ចិត្តទេ ឪពុកនឹកថានឹងបាននៅរក្សាអ្នក នឹងទំនុកបម្រុងអ្នកឲ្យស្នងឪពុក ឥឡូវឪពុកស្លាប់ល្ងាចនេះហើយ ត្បិត
ស្តេចឲ្យទៅដេកចាំរាំង តែនាហ្មឺនណាទៅដេក មុខជាស្លាប់ពុំខានឡើយ បើអត់ពីឪពុកទៅ កូននៅត្រូវអ្នករក្សាម្តាយនិង
ប្អូនស្រីផង!» ។ ឯចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយ ឮឪពុកនិយាយប្រាប់ដូច្នោះ ក៏ជម្រាបឪពុកថា «សូមលោកឪពុកក្រោក
ឡើងពិសាក្រយាចុះ! ការដេកចាំរាំង លោកឪពុកកុំថប់ ទុកងារឲ្យខ្ញុំ ខ្ញុំសុំទៅដេកស្លាប់ជួសលោកឪពុក» ។ មហាសេដ្ឋី
ថា «ណ្ហើយកូន! ខ្លួនអ្នកនៅក្មេង ខ្លួនឪពុកចាស់ហើយ ក៏ល្មមស្លាប់ដែរ» ។ ចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយជម្រាបមហាសេដ្ឋី
ជាឪពុកថា «ការទៅដេកចាំរាំងនេះ បើនរណាទៅដេកមិនដឹងកល ក៏ស្លាប់ បើដឹងកល មិនស្លាប់ទេ ឯនាហ្មឺនទាំងអស់
ដែលស្លាប់នោះ សុទ្ធតែគ្មានដឹងកលទេ មានតែខ្ញុំទើបដឹងកលស្តេច» ។ មហាសេដ្ឋីពួចៅកាំបិតបន្ទោះនិយាយដូច្នោះ ក៏
ក្រោកឡើងបរិភោគបាយងូតទឹក លុះដល់ល្ងាច ចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយក៏កាន់កាំបិតបន្ទោះចុះដើរទៅ លុះដល់រាំង
អស់ពួកព្រះក្រាលប្រគល់របស់ ដែលរៀបបម្រុងនោះឲ្យចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយៗ នឹកថា «ឱ! ស្តេចនេះ ទ្រង់សព្វព្រះ
ទ័យវីសរកនាហ្មឺនណាមានគំនិតល្អ អាចរក្សាទឹកដីបាន បានជាទ្រង់ពិសោធយ៉ាងនេះ» ។ ចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយ ពុំ
ដេកសោះថយទៅអង្គុយចម្ងាយពីរព្យាមពីទីនោះ ។ លុះអធ្រាត្រស្ងាត់ ស្តេចក្លែងព្រះអង្គចេញមក ។ ចៅកាំបិតបន្ទោះ
ឃើញស្គាល់ជាស្តេច ក៏សម្ងំពួនបំបាំងនៅសសរ ។ ស្តេចយាងមកដល់ ទ្រង់ទតឃើញចំណីនៅដដែល ក៏ត្រង់ព្រះ
សណ្ឋិតក្បែរសសរ ។ ចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយស្រែកថា «ពះ! កាប់អាចោរមកពីណា មកគិតលួចទ្រព្យរបស់ស្តេច» ។
ស្តេចភ្ញាក់ហើយទ្រង់រត់ទៅ ។ ចៅកាំបិតបន្ទោះ ក៏ស្ទុះរត់ចេញបណ្តោយ ។ ស្តេចទ្រង់គេចនឹងសសរចុះព្រះរាជរោង ។
ចៅកាំបិតបន្ទោះធ្វើជាកាប់ផុតៗ មិនឲ្យត្រូវ ឲ្យត្រូវតែសសរចុងព្រះរាជរោង ។ ស្តេចទ្រង់គេចពីសសរមួយទៅសសរមួយ
គ្រប់តែសសរ ។ ចៅកាំបិតបន្ទោះ កាប់បង្កូសពីស្តេច ឲ្យត្រូវសសរ គ្រប់តែសសរចុងព្រះរាជរោង ដោយមិនដឹងថាដាច់
ឡើយ ។ ទាល់តែស្តេចស្រែកថា «អញទេវ! អញជាស្តេចទេ!» ទើបចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយលែងដេញ ។ ស្តេចក៏ចូល
ទៅក្នុងព្រះរាជដំណាក់ ។ ចៅកាំបិតបន្ទោះ ក៏រិលមកកន្លែងដដែល ។ លុះព្រឹកឡើង ចៅកាំបិតបន្ទោះទៅដល់ផ្ទះ មាន
ខ្យល់បក់មកឯក្រោយ ក៏រលំចុងព្រះរាជរោងទាំងអស់ ។ ស្តេចទ្រង់ឲ្យសួរថា «វេននរណាដេកចាំរាំងយប់មិញ?» ។
អាមាត្យក្រាបទូលថា «ត្រូវវេនមហាសេដ្ឋី» ។ ស្តេចទ្រង់ឲ្យអាមាត្យទៅសួរមហាសេដ្ឋីថា «លោក! អ្នកណាដេកចាំរាំង
យប់មិញ?» ។ មហាសេដ្ឋីប្រាប់ថា «កូនខ្ញុំ!» ។ អាមាត្យថា «ឥឡូវ សត្រូវកាប់ចុងព្រះរាជរោងរលំអស់ បានជាស្តេចទ្រង់
ឲ្យហៅលោកទៅ» ។ មហាសេដ្ឋីអាមាត្យប្រាប់ដូច្នោះ ក៏ភិតភ័យនឹកថា «ឱកូនអើយ! សុំខ្លួនទៅដេកចាំរាំងជួសឪពុក
នឹកថាឲ្យបានសេចក្តីសុខ ឥឡូវម្តេចក៏ឲ្យសត្រូវចូលកាប់ចុងព្រះរាជរោងបាន?» ។ មហាសេដ្ឋីក៏បារម្ភខ្លួនក្រែងស្លាប់ ។
លុះដើរទៅដល់ទីចុងព្រះរាជរោង ឃើញចុងព្រះរាជរោងរលំអស់ ក៏រឹតតែភ័យជាថ្មីទៀត ។ អាមាត្យនាំមហាសេដ្ឋីទៅ
ដល់ ស្តេចទ្រង់សួរថា «មហាសេដ្ឋី! ត្រូវវេនអ្នកឬ អ្នកណាយប់មិញ?» ។ មហាសេដ្ឋីក្រាបទូលថា «ត្រូវវេនទូលព្រះបង្គំ
ជាខ្ញុំ!» ។ ស្តេចមានព្រះបន្ទូលថា «នរណាដេកចាំរាំង?» ។ សេដ្ឋីទូលថា កូនទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ទទួលព្រះរាជទាន
ដំណេកចាំរាំង» ។ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា «មហាសេដ្ឋី! អ្នកមានកូនប្រុសពីកាលណា? ក្រែងអ្នកមានតែកូនស្រីទេឬ?»

។ មហាសេដ្ឋីក្រាបទូលថា «សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស! កូនរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនេះ កំព្រា មិនដឹងជាមកពីណា ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឃើញកំព្រា ក៏សុំជាកូន ត្បិតគ្មានកូនប្រុស» ។ ស្តេចមានព្រះបន្ទូលថា «បើដូច្នោះ ឲ្យទៅហៅមក» ។ អាមាត្យ ក៏រត់តោហៅចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយ ។ មហាសេដ្ឋីរត់តែភ័យ នឹកថា «ឱកូនអើយ! សមស្លាប់ជាមួយឱពុកថ្ងៃនេះ ជាប្រាកដពុំលែង» ។ អាមាត្យដែលទៅហៅចៅកាំបិតបន្ទោះ លុះទៅដល់ប្រាប់ប្រពន្ធមហាសេដ្ឋីថា «អ្នកស្រី! ស្តេចទ្រង់ឲ្យហៅកូនប្រុសអ្នក ។ នាងជាប្រពន្ធមហាសេដ្ឋីថា «ឱអ្នកអាមាត្យអើយ! ឥឡូវវាដេកទៅហើយ ព្រោះយប់មិញទៅដេកចាំរាំងអត់ងងុយទាល់ព្រឹក» ។ អាមាត្យថា «ទេអ្នក! បើទុកជាអត់ងងុយយ៉ាងណា ក៏ដាស់ឡើងត្បិតស្តេចទ្រង់ហៅប្រញាប់» ។ ប្រពន្ធមហាសេដ្ឋីប្រណីកូនមិនហ៊ានដាស់ បញ្ជូនកូនស្រីឲ្យទៅដាស់ថា «នាងឯងទៅដាស់បងឡើង» ។ ឯនាងកូនស្រីប្រកែកថា «ទេម៉ែ! ខ្ញុំមិនហ៊ានទៅដាស់ទេ ព្រោះគាត់ទើបនឹងសម្រាន្តអំបាញ់មិញ» ។ ចៅកាំបិតបន្ទោះពូតេមាត់ ក៏រពកឡើងចេញទៅក្រៅ ។ ម្តាយឃើញកូនរពក ប្រាប់កូនថា «កូន! ស្តេចទ្រង់ហៅកូនទៅ ឥឡូវវាជបម្រើគេអង្គុយតែចាំ» ។ ចៅកាំបិតបន្ទោះ ក៏លុបមុខ សិតសក់ ឆ្លុះកញ្ចក់ ស្លៀកសំពត់ ចុះទៅជាមួយអាមាត្យ ទៅដល់ស្តេចមានព្រះបន្ទូលសួរថា «ហ្នឹងហើយឬកូនអ្នកឯងមហាសេដ្ឋី?» ។ មហាសេដ្ឋីទូលថា «សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស! ហ្នឹងហើយកូនទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ» ។ ស្តេចទ្រង់សួរថា «នរណា ដេកចាំរាំងយប់មិញ?» ។ ចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយ ក្រាបបង្គំទូលថា «ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទទួលព្រះរាជមានដំណែកយប់មិញ» ។ ស្តេចទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ហើយ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលទៅនឹងមហាសេដ្ឋីថា «មហាសេដ្ឋី! ការដែលដាច់រលំព្រះរាជរោងអញអស់នេះ អញពុំមានចិត្តខឹងទេ ធ្វើឡើងជាថ្មីទៀតបាន តែវីសរកមនុស្សដូចកូនអ្នកនេះមិនបានទេ នេះហើយ ទើបគេហៅមនុស្សពេញលក្ខណៈ» ហើយទ្រង់សួរថា «ចៅឯងឈ្មោះអ្វី?» ។ ចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយក្រាបទូលថា «ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឈ្មោះ ចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយ» ។ ស្តេចមានព្រះបន្ទូលថា «ចៅកាំបិតបន្ទោះ! យប់មិញ ដែលឯងដេញកាប់អញនោះ តើកាប់នឹងអ្វី?» ។ ចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយក្រាបទូលថា «ទូលព្រះបង្គំកាប់នឹងកាំបិតបន្ទោះដងមួយ» ។ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា «ចៅឯងយកកាំបិតបន្ទោះនោះមកមើល! បើចាត់ដាច់នឹងកាំបិតបន្ទោះនោះមែន» ។ ចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយទូលថា «សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស! បើទ្រង់ចង់ជ្រាបថា កាំបិតបន្ទោះនេះមុតឬមិនមុត ទ្រង់ឲ្យយកក្តារមកដាក់តម្រួតគ្នា ៧ ជាន់ ទូលព្រះបង្គំគ្រាន់តែអូសថ្វាយទត» ។ ស្តេចពុំជឿ ទ្រង់បង្គាប់អាមាត្យឲ្យយកក្តារមកដាក់តម្រួតគ្នា ៧ ជាន់ ហើយទ្រង់ឲ្យចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយយកកាំបិតបន្ទោះទៅអូស ដើម្បីទ្រង់ទត ។ ចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយ ក៏យកកាំបិតបន្ទោះទៅអូសកាត់ទទឹង រួចស្តេចទ្រង់សួរថា «ដាច់ហើយឬនៅ?» ។ ចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយ ក្រាបទូលថា «ដាច់ហើយ» ។ ស្តេចមានព្រះបន្ទូលថា «បើដាច់ហើយ ម្តេចក៏គ្មានស្នាម?» ។ ចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយ ក្រាបទូលទៀតថា «សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស! បើទ្រង់ពុំជឿ ឲ្យមនុស្សទាញចុងទាញដើមមើល ទើបទ្រង់ជ្រាបថាដាច់ឬមិនដាច់» ។ ស្តេចពូចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយក្រាបទូលដូច្នោះទ្រង់ឲ្យអាមាត្យចាប់ទាញចុងដើម ឃើញដាច់ចេញពីគ្នាដូចគេកាត់ ។ កាលទ្រង់ទតឃើញក្តារដាច់ចេញពីគ្នាដូច្នោះ ទើបទ្រង់ភ័យជាក្រោយ ដោយទ្រង់នឹកក្នុងព្រះទ័យថា «យប់មិញ បើប្រសិនជាចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយ វាកាប់ត្រូវអញ សមអញស្លាប់បងអសារ គ្មាននរណាសមសោះ នេះហេតុតែបុណ្យអញមាន បានជាមិនស្លាប់! ។ ព្រះមហាក្សត្រ ទ្រង់ទតយល់ដូច្នោះហើយ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលប្រាប់មហាសេដ្ឋីថា «កូនអ្នកនេះ ទើបពេញជាមនុស្សចេះរក្សាទឹកដីមែន អាចធ្វើជាមន្ត្រីរក្សាស្តេចបាន មន្ត្រីអញទាំងអស់ ដែលស្លាប់ទៅនោះ គ្មាននរណាមួយចេះដឹងខុសត្រូវរក្សាទឹកដីរក្សាស្តេចបានទេ ទឹកនៃអញ វាហានដេក ចំណីអញវាហានស៊ី បើចំណីនិងដំណែកអញ វាហានធ្វើយ៉ាងនេះទៅហើយ បើប្រសិនអញមិននៅ មើលទៅចិត្តនាហ្នឹង ដែលអញសម្លាប់នេះ ប្រហែលជាវាហានឡើងដេកនឹងប្រពន្ធកូនអញ មិនលែងឡើយ» ហើយទ្រង់បង្គាប់មហាសេដ្ឋីថា «មហាសេដ្ឋី! កូនស្រីរបស់អ្នកត្រូវអ្នករៀបផ្សំផ្គុំ ឲ្យជាប្រពន្ធចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយទៅ ។ ឯមហាសេដ្ឋី និងចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយ ក៏ថ្វាយបង្គំលាស្តេចវិញមកផ្ទះវិញ ។ មហា

សេដ្ឋី ឲ្យរៀបធ្វើរោងផ្កាស្លា ដើម្បីរៀបការកូនស្រី ផ្សំផ្គុំនឹងចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយនោះ ហើយមហាសេដ្ឋីអញ្ជើញអស់
អ្នកមុខអ្នកការ ឧកញ៉ា ពញាព្រះ ជំទាវ ខុនណាង ញាតិសាច់ជិតខាងមកពិសាការ ។ ដល់បានបូក្យពារពេលាល្អ ក៏
រៀបពិធីមង្គលការចងដៃឲ្យពរជ័យសួស្តី ផ្សំចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយនឹងកូនស្រី ជាប្តីប្រពន្ធស្រេចបរិបូណ៌ ជាសុខ
សប្បាយទៅ ។ ឯចៅកាំបិតបន្ទោះ លុះមានប្រពន្ធកាលណា ពុំមានខ្ជិលច្រអូសឡើយ តែងទៅគាល់ស្តេចតែសព្វថ្ងៃ
រៀងទៅ ។ លុះព្រះរាជាកាន់តែចាស់ជរា ទ្រង់នឹកក្នុងព្រះចិន្តាថា «អញចាស់ជរាហើយ នឹងរកបុត្រាគ្មាន មានតែបុត្រីអំ
ណើះពីអញទៅ នគរអញនឹងសូន្យ ព្រោះគ្មានកូនណានឹងសោយរាជ្យស្នងអញនេះបាន ឥឡូវឃើញតែចៅកាំបិតបន្ទោះ
នេះ វាមានចំណេះប្រាជ្ញាកិរិយាមារយាទល្អណាស់ ដូច្នោះ គួរអញផ្សំផ្គុំបុត្រីអញឲ្យទៅវា ឲ្យវាសោយរាជ្យស្នងអញ រក្សា
អស់អាណាប្រជានុរាស្ត្រចុះ» ។ ស្តេចទ្រង់ព្រះតម្រិះក្នុងព្រះចិន្តាតែប៉ុណ្ណោះ ក៏ទ្រង់ព្រះបញ្ជាឲ្យសង់រោងមង្គល
អាពាហ៍ពិពាហ៍ ទ្រង់ឲ្យហោរគន់គួររកបូក្យពេលាល្អហើយ ទ្រង់ឲ្យមហាសេដ្ឋីចៅកាំបិតបន្ទោះដងមួយទៅថ្វាយព្រះអង្គ
ៗ ទ្រង់អភិសេកឲ្យសោយរាជសម្បត្តិជាស្តេច រក្សាអស់អាណាប្រជានុរាស្ត្រជាសុខសប្បាយតទៅ ។ ឯនាងជាកូនស្រី
មហាសេដ្ឋី ក៏ទ្រង់ឲ្យយកមកនៅជាមួយគ្នា ។ ស្តេចកាំបិតបន្ទោះ ទ្រង់ឲ្យមហាសេដ្ឋីធ្វើជាអគ្គមហាសេនា សម្រាប់ធ្វើ
រាជការរក្សាព្រះនគរស្នងព្រះអង្គ, ក្រោយមកព្រះមហាក្សត្រជាព្រះវរបិតា ទ្រង់ចាស់ជរា ទ្រង់ព្រះទិវង្គតទៅ ។ ស្តេចកាំ
បិតបន្ទោះឲ្យធ្វើសាលា សង់មេប្រាសាទ បូជាព្រះបិតាមាតា ធ្វើបុណ្យឆ្លង ហើយធ្វើព្រះចេតិយបញ្ចុះព្រះធាតុទាំងពីរ
ព្រះអង្គ ។ ស្តេចកាំបិតបន្ទោះក៏គង់នៅជាសុខ ឥតទុក្ខសោករោគារៀតរៀនឡើយ ហើយទ្រង់នឹងចង់ទៅថ្វាយបង្គំ
ស្តេច ដែលទ្រង់ឲ្យធ្វើកាំបិតបន្ទោះព្រះរាជទានមកកាល ដែលជាបុរសនៅឡើយ រួចទ្រង់ឲ្យមន្ត្រីរៀបកេណ្ឌពលថ្មើរ
ជើង រៀបព្រះទីនឹងគជេន្ទ្រ ព្រះទីនឹងអស្សុពាហ៍រួចហើយ ទ្រង់ផ្តាំអគ្គមហាសេនា ឲ្យថែរក្សាព្រះរាជវាំង មើលព្រះអគ្គ
មហេសីទាំងពីរ ហើយស្តេចយាងឡើងព្រះទីនឹងគជេន្ទ្រ បរចេញទៅ ៣ខែ ទើបដល់ ។ លុះស្តេចយាងដល់ហើយ ក៏
ទ្រង់ឲ្យអមាត្យចូលទៅទូលថា «ត្បិតស្តេចកាំបិតបន្ទោះដងមួយ ដែលកាលពីដើមបានថ្វាយខ្សែចង ដំបងវាយដង ឆ្នាំង
ឆ្និនឯង និងកែវជ្រូកដើរលើទឹក ហើយទ្រង់ឲ្យធ្វើកាំបិតបន្ទោះដងមួយព្រះរាជទានទៅ ឥឡូវបានសោយរាជ្យជាស្តេច
ចូលមកថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ» ។ អមាត្យទទួលព្រះបណ្តាំ ក៏ថ្វាយបង្គំទូលស្តេចនោះតាមព្រះរាជបញ្ជា ។ ស្តេចនោះទ្រង់
ជ្រាប ក៏ទ្រង់ឲ្យរៀបទទួលយ៉ាងមហោឡារិក ។ អមាត្យវិលទៅទូលស្តេចកាំបិតបន្ទោះវិញថា «ស្តេចម្ចាស់នគរសុំព្រះអង្គ
ស្តេចយាងចូលទៅជាឆាប់ ត្បិតទ្រង់រព្យកណាស់» ។ ឯស្តេចកាំបិតបន្ទោះ ក៏ទ្រង់ឲ្យពួកវេហ៍ពលយោធាដង្ហែព្រះអង្គ
យាងចូលទៅ ។ ស្តេចម្ចាស់នគរទតទៅស្តេចកាំបិតបន្ទោះ ឃើញប្លែកណាស់ ស្ទើរពុំស្គាល់ ក៏ទ្រង់ចុះចុងព្រះរាជរោង
មកទទួលចាប់ព្រះហស្តនាំឡើងទៅ ហើយទ្រង់រៀបជប់លៀងអស់ពួកពលនាហ្មឺនសព្វមុខមន្ត្រី ឲ្យស៊ីផឹកសប្បាយ
ហើយស្តេចម្ចាស់នគរទ្រង់គិតក្នុងព្រះទ័យថា «ខ្លួនអញចាស់ហើយ, គ្មានបុត្រានឹងសោយរាជ្យស្នង ឥឡូវ ចៅកាំបិត
បន្ទោះនេះ មានបុណ្យណាស់ បានសោយរាជ្យជាស្តេច អញមានបុត្រីមួយនេះ មិនដឹងឲ្យទៅអ្នកណា» ទ្រង់ព្រះតម្រិះ
ដូច្នោះហើយ ទ្រង់ក៏ឲ្យរៀបមង្គលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ផ្សំផ្គុំព្រះរាជបុត្រី នឹងស្តេចកាំបិតបន្ទោះនោះ អភិសេកឲ្យសោយរាជ្យ
ជាស្តេចទៅ ។ ឯខ្សែចងដំបងវាយ ឆ្នាំងឆ្និនឯង កែវជ្រូក ស្តេចជាព្រះបិតាលើកព្រះរាជទានឲ្យព្រះរាជបុត្រទាំងអស់ ។
ស្តេចកាំបិតបន្ទោះ លុះបានសោយរាជ្យនគរពីរហើយ នឹកដល់បងនៅស្រុកចិន ទ្រង់ក៏ប្រើឲ្យទៅយកពីស្រុកចិនមក ឲ្យ
ធ្វើអគ្គមហាសេនាស្តីការរាជការជាធំក្នុងនគរ ។ ហើយស្តេចកាំបិតបន្ទោះថ្វាយបង្គំលាព្រះមាតាបិតា ផ្តាំបងឲ្យមើលការ
រាជការរក្សាវាំង ហើយស្តេចយាងវិលទៅនគរដើមវិញ តែងយាងទៅយាងមកទតការខុសត្រូវ ថែទាំរក្សាអស់អាណា
ប្រជានុរាស្ត្រ ជាសុខសប្បាយរៀងទៅ ។

នឿយណាស់កុំដេក យកប្រពន្ធឲ្យមើលម្តាយក្មេក ដេកយប់កុំនិយាយនិងស្រី